

ŠIAULIŲ UNIVERSITETAS
MENŲ FAKULTETAS
DIZAINO KATEDRA

Dangira Radziliauskaitė

BAKALAURO DARBAS

MIESTO MENINIS AKCENTAS

PUBLIC ART OBJECT

Vadovas: lekt. Darius Linkevičius

Recenzentas: lekt. Martynas Olšauskas

ŠIAULIAI, 2015m.

TURINYS

1. ĮVADAS.....	3
2. MENO KŪRINYS IŠEINA Į VIEŠĄ ERDVĘ	4
3. KAS DABAR DAROMA	7
3.1. Objektų dailė	7
3.2. Instaliacija	8
3.3. Street art	9
4. TEMOS AKTUALUMAS	10
5. PROTOTIPŲ ANALIZĖ	11
5.1. Pavyzdžiai	11
5.1.1. „ASPIRE“ Warren Langley	11
5.1.2. „CLOUD“ Caitlind rc Brown & Wayne Garrett	11
5.1.3. „L'ARBRE DE FLONVILLE“ Oloom, Samuel Wilkinson	12
5.1.4. „EMTYFUL“ Billas Pechet, Chris Pekar, Lumenpulse	12
5.1.5. „ECODUCT“ Ljusarkitektur	13
5.1.6. „THE PHOENIX FLOWERS“ 7N	13
5.2. Šiauliai	14
5.2.1. „Angelių lietus“, Reda Uogintienė.....	14
5.2.2. „Mano batai“, Martynas Gaubas	14
5.2.3. „Stipruolis Nosys“, Gintautas Luošaitis	15
6. TECHNINĖ UŽDUOTIS	16
7. MENINĖS IDĖJOS PASIŪLYMAI.....	17
7.1. Pirmasis eskizas.	17
7.2. Antrasis eskizas.....	17
7.3. Trečiasis eskizas.....	18
8. SUKURTO OBJEKTO ESTETINĖ, FUNKCINĖ IR SOCIALINĖ ANALIZĖ.....	19
8.1. Estetinė objekto paskirtis	19
8.2. Funkcinė objekto paskirtis	21
8.3. Socialinė objekto paskirtis	22
9. MEDŽIAGOS	23
10. KONSTRUKCIJA.....	24
11. IŠVADOS	25
12. INFORMACIJOS ŠALTINIAI IR LITERATŪROS SĄRAŠAS	26
13. PRIEDAI	28
13.1. Plančetai	Klaida! Žymelė neapibrėžta.
13.2. Brėžiniai	Klaida! Žymelė neapibrėžta.

1. ĮVADAS

Akcentai gali būti skirstomi į reklaminius ir meninius.

Remiantis Laimos Nasulevičiūtės magistro darbu, reklaminiai akcentai apibūdinami kaip: „Tūriniai, dažnai šviečiantys, lauko reklamos akcentai. Statomi gatvėse šalia parduotuvių, degalinių ar kitų įmonių, kurias reklamuoja. Funkcija – iš tolo patraukia potencialių vartotojų dėmesį, informuoti apie teikiamas paslaugas, kainas ir t.t. pagal konstrukcijas ir įrangos sudėtingumą gali būti priskiriami mažosios architektūros objektams. Gamybai naudojamos lengvų metalo lydinų konstrukcijos (kartais įbetonuojamos), plastikai, stiklas, šviesos šaltiniai. Apipavidalinamos spalvota lipnia plėvele“.¹

Apžvelgiant galima teigti, jog reklaminiai akcentai – informatyvūs erdviniai objektai, turintys komercinę paskirtį.

Meninis akcentas susideda iš dviejų žodžių: menas ir akcentas. Pagal „Dabartinės lietuvių kalbos žodyną“² menas – „kūrybinis tikrovės perteikimas vaizdais“², o akcentas – „ko nors ryškesnis, išsiskiriantis pabrėžimas“.² Remiantis tų dviejų žodžių prasmę meninis akcentas reiškia – erdvinį objektą, išsiskiriantį iš aplinkos estetiniu grožiu, nesiekiant komercinės naudos.

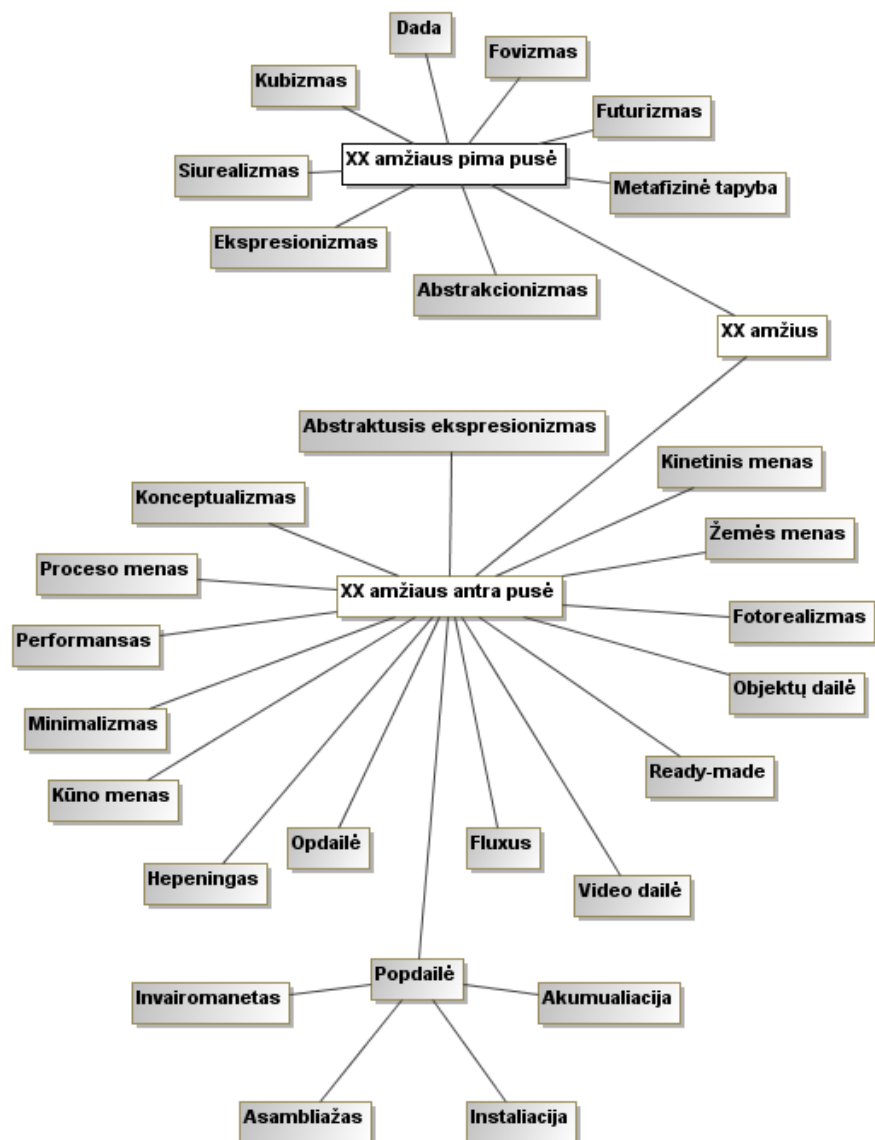
Menas gali būti pateikiamas įvairiose aplinkose, šiame darbe pasirinkta miesto erdvė.

Miestas – „didelė gyvenamoji vietovė, administracijos, prekybos, pramonės ir kultūros centras; tokios vietovės gyventojai“.²

Apibendrinant sąvokas galima teigti, kad miesto meniniai akcentai – miesto viešosiose susibūrimų vietose pateikiami, kaip saviti išsiskiriantys objektai, priklausantys pačiam miestui. Jų buvimas mieste suteikia miestui pridėtinės vertės. Miestas savo įvaizdžiu kuria savo identitetą, kuris gali būti formuojamas meniniais akcentais.

2. MENO KŪRINYS IŠEINA Į VIEŠĄ ERDVĘ

XX. amžiuje vykstant technologiniams progresams vystosi ir novatoriškos idėjos, atsiradus naujoms dailės kryptims (žr. 1 pav.) ir menininkams nesutelpant vieno stiliaus rėmuose, juos maišant tarpusavyje nebebuvo suvokiamos meno srities ribos, prarandami kūrinų stilistiniai kriterijai, „menas tampa tuo, kuo tam tikra visuomenė lemia jam būti“.³

1 pav. XX amžiaus kryptys.

Vis labiau tolstama nuo klasikinių vizualaus meno stereotipų į individualizmo ar vizijos nereikalaujančių daiktų masinę gamybą ir jų vartotojišką kultūrą, popmeną (popdailę), prarandamas daikto, kaip meno kūrinio statusas. Tai pastebėjęs Marselis Diušanas (Marcel

Duchamp (žr. 2 pav.) viešai pristatė masinės gamybos daiktus. Taip atsirado „ready-made“ sąvoka, kai industrinio vartojimo reikmenų lygis buvo pakylėtas iki dailės kūrinio statuso: „Butelių džiovyklė“ (žr. 3 pav.) , „Dviračio ratą“ (žr. 4 pav.) ir „Fontaną“ (žr. 5 pav.).⁴

2 pav. Marselis Diušanas (1887–1968m.).⁷

3 pav. „Butelių džiovyklė“, 1914 m.⁸

4 pav. "Dviračio ratas", 1913 m.⁹

5 pav. „Fontanas“. 1917 m.¹⁰

M. Diušano pavadinta „Butelių džiovyklė“, tai butelių kabykla, „Dviračio ratas“ kompozicija iš virtuvinės kėdės ir dviračio rato, „Fontanas“ - pisuaras. Šiais darbais menininkas išreiškė naują požiūrį į meno kūrinį, siekė įrodyti, kad meno kūrinio statusas priskiriamas bendro susitarimo principu, viskas priklauso nuo žiūrovo mastymo taško. Jei tas pats daiktas („Fontanas“) eksponuojamas ant pakyltos parodų galerijoje laikomas menu, o jeigu parduotuvėje – paprasta prekė. Visi objektai, kuriuos menininkas pateikė buvo priešprieša seniai nusistovėjusiam pasaulyje estetikos suvokimui, kaip modernios skulptūros istorijoje užuomazga. Siurrealizmo ir dadaizmo atstovo Marselio Diušano tikslas panaikinti meno estetizmą neįsigalėjo, nes industrinio vartojimo reikmenys buvo pakylėti iki dailės kūrinio statuso, visuotinai pripažinti ir suestetizuoti, eksponuojami parodų salėse, o visas prieš tai ten buvęs menas išstumtas į gatvę, viešą erdvę.⁴

3. KAS DABAR DAROMA

3.1. Objektų dailė

Marselio Diušano visuomenės pripažinti „ready-made“ atvėrė kelią naujai meno kryptčiai – objektų dailė. Pramoninės gamybos kasdieniai daiktai gali būti visuomenės pripažinti meno kūriniai, kurie pasitelkiami formuojant aplinką (žr. 6 pav.).

6 pav. Claes Oldenburg's „Split Button“. ¹¹

Objet trouve iš prancūzų kalbos verčiant „rastas daiktas“. ⁵ Tai pramoninės gamybos panaudoti daiktai – atliekos, iš kurių kuriamos meninės kompozicijos (žr. 7 pav.).

7 pav. Tim Noble ir Sue Webster "Dirty White Trash (With Gulls)". ¹²

3.2.Instaliacija

Išpopuliarėjusi objektų dailė išsivystė iki šiuolaikinės dailės rūšies – instaliacijos. Tai erdvinis kūrinys, sukurtas konkrečiai erdvei ir sudarytas iš daugelio elementų, kurie sudaro vientisą koncepciją. Instaliacija skirta trumpalaikiui eksponavimui, o vėliau išardoma, išlieka tik dokumentacija įrodanti apie jos egzistavimą (žr. 8 – 9 pav.).

8 pav. Sarah Sze, „Triple Point“. ¹³

8 pav. Paul Cockshedge „Bourrasque“. ¹⁴

3.3. Street art

Street art – miesto gatvėse kuriamas ir viešai eksponuojamas menas, prie kurio praeivis eidamas gatve gali nesivaržydamas stabtelti ir apžiūrėti. Street art nesusijęs su vandalizmo apraiškomis, kai negavus savininko sutikimo piktybiškai gadinamas privatus ar valstybinis turtas, norint išreikšti nepasitenkinimą, protestą prieš politinius ar socialinius aspektus.

„Terminu street art galima apibrėžti: Tradicinį graffiti, Stencil graffiti, Sticker art, Wheatpasting, Street poster art, 3D street art, Video projection, Street installation, Art intervention, Flash mobbing, Guerrilla art.“⁶

Populiariausias 3D Street art - spalvingas, tikroviškas, trimatis vaizdas miesto gatvėje. Kūrinio tikroviškumas įžvelgiamas žiūrint tam tikru kampu (žr. 10 pav.).

10 pav. Erik Johansson, Stokholmas.¹⁵

4. TEMOS AKTUALUMAS

Šiuolaikinis įtemptas gyvenimo ritmas skatina pilnai išnaudoti laisvą laiką. Norint pailsėti nuo darbų, eiti pasivaikščioti, pasivažinėti dviračiais, keliauti ar tiesiog susitikti su senu draugu, pamirštant kasdienes rūpesčius, pažinti ir pamatyti tai, kas dar neregėta.

Meninis akcentas mieste yra aktuali tema:

- Gali sukurti patrauklesnes gyventojams miesto viešąsias erdves.
- Suteikti vietoms išskirtinumą ir skatinti žmonių susibūrimus, tarpusavio komunikavimą.
- Praplėsti miesto turizmo maršrutus, sudarant naujas lankytinas vietas.
- Sukuria miestui pridėtinės vertės, formuoja įvaizdį pasitelkiant meninius akcentus.

5. PROTOTIPŲ ANALIZĖ

5.1. Pavyzdžiai

5.1.1. „ASPIRE“ Warren Langley

„Aspire“ vartotojai yra pėstieji, vaikštantys po tiltu. Kad padidinti vietos apšvietimą tamsiuoju paros metu, pasirinkta atsikartojančių objektų grupė iš organinio stiklo su įmontuotomis LED lemputėmis. Objektas skirtas apšviesti patiltę, stiprinti pėsčiųjų ryšį, teikiant bendrą šviesesnę ir kartu saugesnę viešąją erdvę.

11 pav. „ASPIRE“ Warren Langley. ¹⁶

5.1.2. „CLOUD“ Caitlind rc Brown & Wayne Garrett

„CLOUD“ laikina instaliacija skirta skatinanti žmonių tarpusavio bendravimą ir atkreipti dėmesį į pasaulį kamuojamas ekologines problemas. Didelei, interaktyviai ir dekoratyviai instaliacijai panaudojamos degančios ir nebedegančios, buityje randamos, elektros lemputės.

12 pav. „CLOUD“ Caitlind rc Brown & Wayne Garrett. ¹⁷

5.1.3. „L'ARBRE DE FLONVILLE“ Oloom, Samuel Wilkinson

„L'ARBRE DE FLONVILLE“ skirtas visuomenės vartotojui, paskiriant susitikimų vietą ir taip skatinant bendravimą. Modernus architektūrinis medis yra dekoratyvus, o skulptūrinės šaknys atitinka ergonominius reikalavimus turinčius pasisėdėjimui skirtus suoliukus su įmontuotais apšvietimais.

13 pav. „L'ARBRE DE FLONVILLE“ Oloom, Samuel Wilkinson. ¹⁸

5.1.4. „EMPTYFUL“ Billas Pechet, Chris Pekar, Lumenpulse

„EMPTYFUL“ skirtas miesto gyventojams. Moderni instaliacija pagyviną aplink esančią erdvę, skatina susibūrimus. Pagamintas iš nerūdijančio plieno su įmontuota LED šviesos sistema. Skulptūra skleidžia rūką aukštyn, o žemyn vandens sroveles.

14 pav. „EMPTYFUL“ Billas Pechet, Chris Pekar, Lumenpulse. ¹⁹

5.1.5. „ECODUCT“ Ljusarkitektur

„ECODUCT“ instaliacijos vartotojai, tai auditorija, kuri stotyje laukia traukinio. Po tiltu pakabinta žalia polimerinė danga su integruotomis lempomis. Konceptija – kanalas jungiantis dvi aplinkas, leidžiančias gyvūnams ir augalams plisti iš vienos pusės į kitą, skatinantis ieškoti sąsajų tarp miesto, gamtos ir kultūros ryšių, kelti klausimus apie miesto apleistų vietų sutvarkymą.

15 pav. „ECODUCT“ Ljusarkitektur. ²⁰

5.1.6. „THE PHOENIX FLOWERS“ 7N

„THE PHOENIX FLOWERS“ vartotojai – dviratininkai ir pėstieji. Užmiršta miesto erdvė pagyvinta dekoratyviais objektais, pastatytais ant raudonos dangos. Kompozicija stipriai kontrastuoja su aplink esančia pilka urbanistine aplinka, o naktį atlieka miesto šviestuvų funkcijas.

Žvelgiant iš konstrukcinio aspekto atsikartojantys objektai pagaminti iš aliuminio su įmontuotu LED sistemos apšvietimu.

16 pav. „THE PHOENIX FLOWERS“ 7N. ²¹

5.2. Šiauliai

5.2.1. „Angelų lietus“, Reda Uogintienė

„Angelų lietus“ dekoratyvi skulptūra skirta Dailės galerijos fasado puošimui. Skulptūrinė kompozicija sudaro neįprastos formos, vandens lašus primenančios trys angelų skulptūros. Nedideli atsikartojantys dekoratyvūs meniniai objektai sužadina gėrio ir grožio sampratą, suteikia jaukumo aplinkai.

17 pav. Reda Uogintienė „Angelų lietus“.

5.2.2. „Mano batai“, Martynas Gaubas

„Mano batai“ skirta smalsiems Šiaulių miesto bulvaro praeiviams. Interaktyvi pramoga, bronzinė skulptūra, kuri žadina susidomėjimą pasimatuoti.

18 pav. Martynas Gaubas „Mano batai“.

5.2.3. „Stipruolis Nosys“, Gintautas Luošaitis

„Stipruolis Nosys“ memorialinė skulptūra, matoma Šiaulių miesto stoties perono lankytojų. Skirta atminti darbininką pakliuvusį po vagono ratais ir netekusį abiejų kojų. Visuomenę žavintį savo užsispyrimu nepasiduoti ir tobulinti kūną.

Bronzinė skulptūra vaizduoja bekojų esantį sportiškos išvaizdos jaunuolį. Nedidelis objektas vaizduojamas ant ganėtinai aukšto pjedestalo.

19 pav. Gintautas Luošaitis „Stipruolis Nosys“.

6. TECHNINĖ UŽDUOTIS

Projekto tikslas: sukurti miesto meninį akcentą, nepririšta prie konkrečios vietos, atsižvelgiant į objekto ergonominius, estetinius, funkcinius ir socialinius reikalavimus. Miesto meninis akcentas turi padėti sukurti susibūrimų vietą ir skatinti žmonių bendravimą.

Vartotojai: akcentas skirtas visiems miesto gyventojams ir svečiams, neišskiriant amžiaus grupių, socialinės ar religinės padėties.

Vartojimo ypatumai: dekoratyvus, modernus ir funkcionalus objektas, apšviečiantis aplinką.

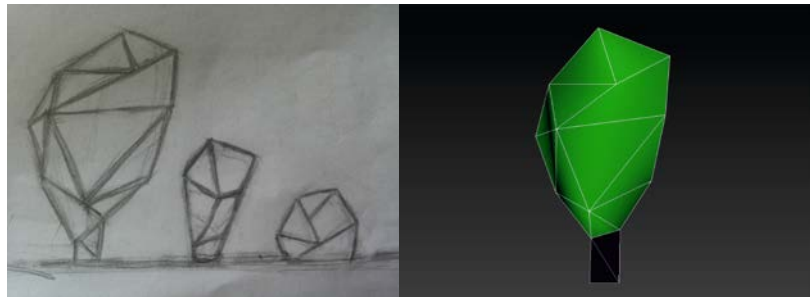
Produkto kategorija atitinkanti technologija ir medžiagos: modernus meninis akcentas turėtų būti pagamintas iš tvirtų, žalingam aplinkos poveikiui atsparių medžiagų. Atraktyvus nakties metu, todėl su įmontuotu RGB apšvietimu.

7. MENINĖS IDĖJOS PASIŪLYMAI

7.1. Pirmasis eskizas.

Trys skirtingi, medžių lajas primenantys, naktį šviečiantys, modernūs tūriniai objektai.

Dėl sudėtingo konstrukcinio sprendimo tampantys komplikuoti ir turintys tik apšvietimo funkcija, todėl atsisakyta šios idėjos.

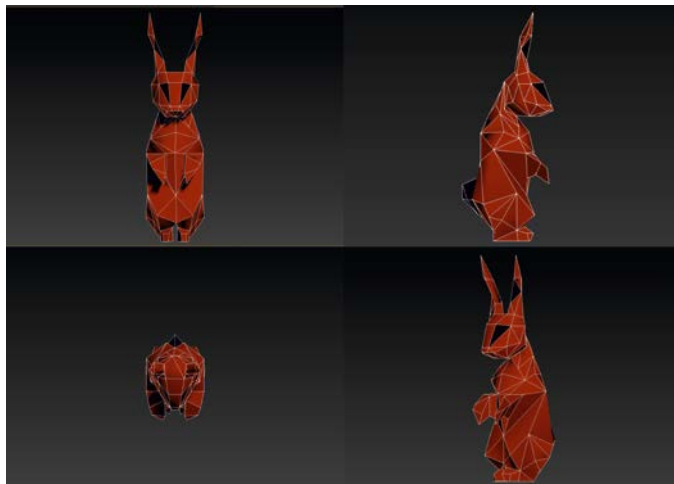

20 pav. Medis.

7.2. Antrasis eskizas.

Gyvūno formos dekoratyvus, skulptūriškas meninis akcentas. Sudarytas iš balto organinio stiklo ir poliruoto nerūdijančio plieno, su įmontuotu RGB apšvietimu.

Meninės idėjos atsisakyta dėl bereikalingos smulkmeniškės objekto kompozicijos, mažo siužeto pagrįstumo ir funkcionalumo.

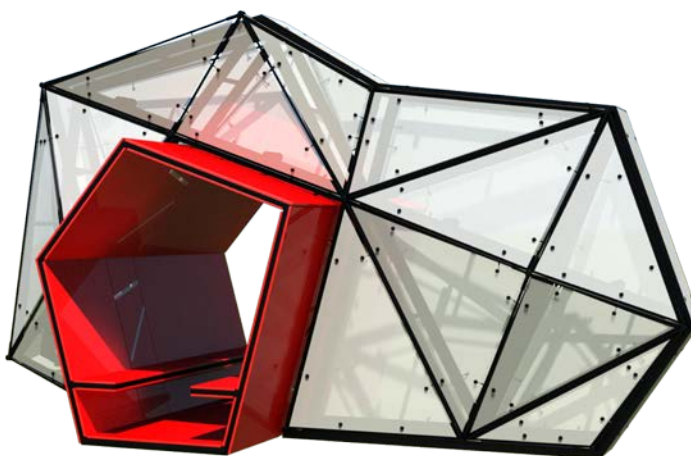

21 pav. Gyvūnas.

7.3. Trečiasis eskizas.

Abstrakčios formos funkcionalus meninis akcentas. Sudarytas iš dekoratyvios organinio stiklo poligonų formos, kartu su RGB apšvietimo sistema tvirtinamos prie dažyto plieno rėmo, ir atskiros funkcinės dalies, turinčios savo atskirą konstruktyvą, dengto aukšto slėgio laminatu (HPL).

Meninė idėja pasirinkta dėl to, kad objektas netik estetiškai patrauklus, turintis apšvietimo sistemą kaip ir kiti siūlomi variantai, bet dar, ir dėl to, kad jame galima pasisėdėti, pasislėpti nuo lietaus, taip skatinant žmonių susibūrimus ir bendravimą.

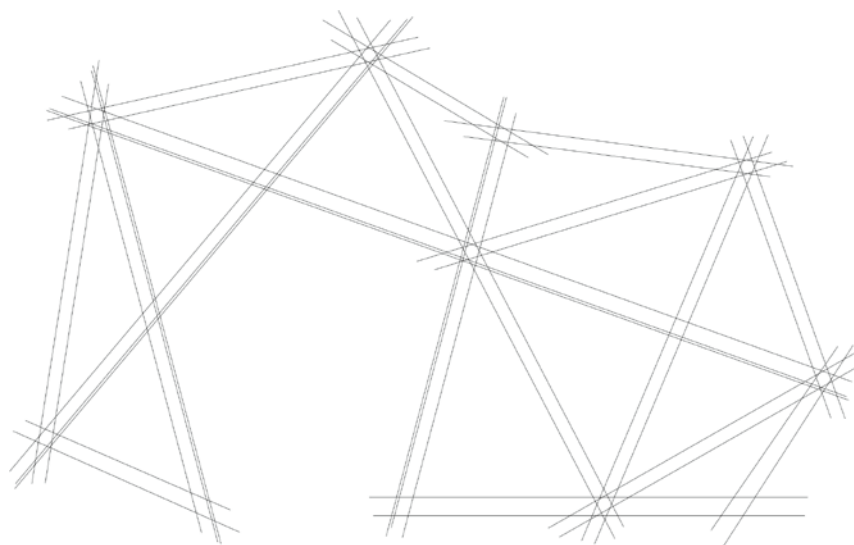

22 pav. Abstraktus meninis akcentas.

8. SUKURTO OBJEKTO ESTETINĖ, FUNKCINĖ IR SOCIALINĖ ANALIZĖ

8.1. Estetinė objekto paskirtis

Kaip ir kiekvienai miesto erdvę reprezentuojančiai skulptūrai svarbi estetiinė išvaizda, kurios dėka patraukiamas visuomenės susidomėjimas. Siekiant sukurti ne vien skulptūrą, o modernų miesto identitetą didinantį meninį akcentą, rinktasi tarpusavyje besikertančių linijų kompozicija. Susidarę trikampiai trijuose skirtinguose susijungimo taškuose pakeliami, taip sudarant lankstytų plokštumų poligonų struktūrą. Dažytas plieno rėmas yra konstrukcinė dalis organiniui stiklui tvirtinti, tačiau kartu su organinio stiklo kompozicija ir apšvietimo sistema jis sudaro meninę objekto dalį.

Estetika.

Objektas modernios skulptūros atspindys.
Turintis skirtingas menines išraiškas dienos ir nakties
metu dėl įmontuoto RGB apšvietimo.

23 pav. Estetika.

Šiuolaikinė pasaulėžiūra skatina imtis modernių meninės išraiškos sprendimo būdų norint nustebinti prie visko pratusio žiūrovo akis. Šiam tikslui pasiekti naudojama LED lauko prožektoriai, gebantys keisti spalvas (RGB). Šviesos programa sudaro trys ryškaus atspalvio spalvos: raudona, žalia ir violetinė.

Raudona – priskiriama prie šiltų spalvų.

24 pav. Naktį šviečiantis raudonos spalvos meninis akcentas.

Žalia – kintanti spalva, vyrauja šiltas tonas ir priskiriama prie šiltų spalvų, tačiau, jei vyrautų daugiau mėlynos spalvos, tuomet būtų priskiriamas prie šaltų spalvų kolorito.

25 pav. Naktį šviečiantis žalios spalvos meninis akcentas.

Violetinė – sudaro šaltos spalvos įspūdį.

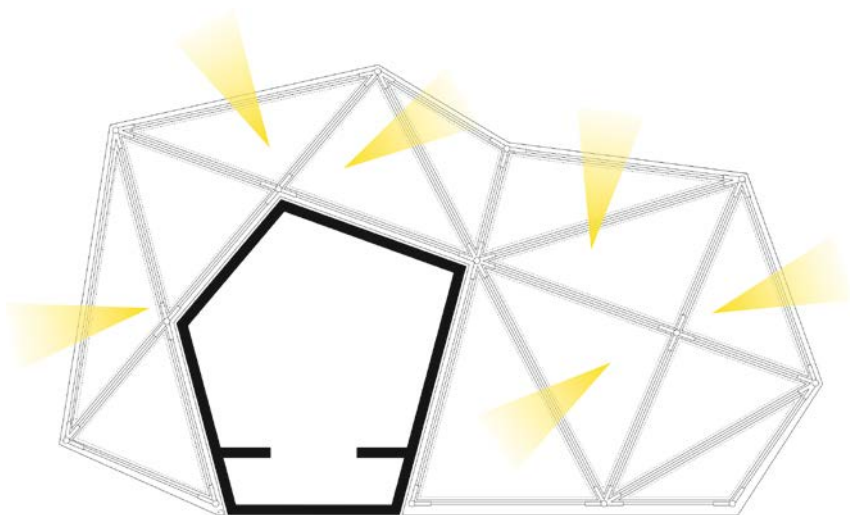
26 pav. Naktį šviečiantis violetinės spalvos meninis akcentas.

8.2. Funkcinė objekto paskirtis

Pirma funkcija. Dalis skirta sėdėti yra funkcinė objekto dalis, turinti savo atskirą konstruktyvą. Pagal ergonominius reikalavimus suprojektuotos dvi sėdėjimo juostos, talpinančios po šešis asmenis, iš viso dvylika žmonių.

Antra funkcija. Galimybė subjurus orui pasislėpti nuo lietaus funkcinėje objekto dalyje.

Trečia funkcija. Naktį apšviečiantis aplinka. Objekto prisitaikymas prie šviesaus (diena) ir tamsaus (naktis) paros meto pabrėžia meninio akcento atraktyvumą tarp kitų mieste esančių objektų, tuo labiau, kad Šiaulių mieste šviečiančio meninio akcento nėra.

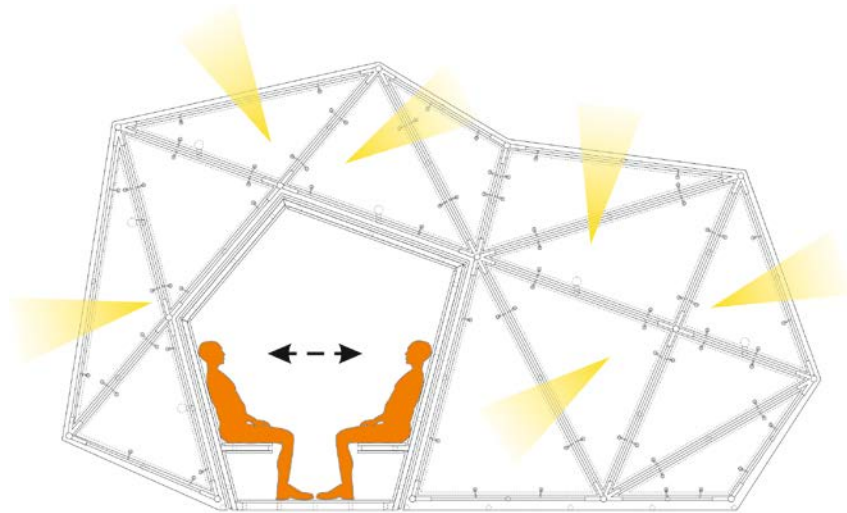
Funkcija.

Objekto funkcionalumas siejamas su galimybe jame pasisedėti ir apšviesti aplinką.

27 pav. Funkcija.

8.3. Socialinė objekto paskirtis

Kiekviena diena susipažįstame su naujais žmonėmis, keičiamės mintimis ir emocijomis su senais draugais, bendraujame ir ieškome naujų vietų pasibuvimui. Todėl estetiškai patrauklus meninis akcentas, būdamas funkcionalus, tinkamas talpinti tiek urbanistinėje, tiek gamtos aplinkoje, sukuria pasirinktai vietai išskirtinumą ir skatina žmonių tarpusavio bendravimą, tam sudarydamas visas palankias galimybes. Atsižvelgiant į akių kontakto išlaikymą, sėdimos dalys išdėstytos viena priešais kitą .

Socialinė funkcija.

Objektas turėdamas estetinę ir funkcinę paskirtį skatina žmonių bendravimą ir didina vietos išskirtinumą.

28 pav. Socialinė funkcija.

9. MEDŽIAGOS

Atsižvelgiant į tai, kad objektas skirtas eksploatuoti atviroje lauko erdvėje svarbu parinkti tinkamas konstrukcinių medžiagų savybes ir panaudojimus. Medžiagų pasirinkimas gausus, todėl aktualiausios medžiagos išlieką tvirtos, turinčios didžiausią atsparumą drėgmei, kenksmingiems saulės ultravioletiniams spinduliams ir kompoziciškai derančios. Pagal šiuos kriterijus meniniam akcentui labiausiai tinkančios konstrukcinės medžiagos yra: plienas, organinis stiklas ir aukšto slėgio laminatas.

Plienas – geležies ir anglies, bei kitų metalų junginys. Pramoniniame dizaine jis tapo viena populiariausių žaliavų. Jo „neveikia erozija, atsparus trinčiai ir cheminiams poveikiams“.²³

„Reikia nepamiršti, kad kiekvienas metalas yra unikalus savo struktūra, turi savo lydymosi temperatūra, todėl būtina savitai apdoroti“.²³ Pagerinti plieno atsparumo savybes žalingam aplinkos poveikiui gali plieno dažymas. Tai ne tik apsauginis sluoksnis, bet ir estetiškai išvaizda.

„**Plastikai** yra nedidelio tankio, geri šilumos ir elektros izoliatoriai, atsparūs cheminiams poveikiams, perdirbami kaip žaliavos“.²⁴ Dažniausiai naudojama konstrukcinė medžiaga yra polimetilakrilatas (PMMA) arba kitaip organinis stiklas – pleksiglasas. Tai „medžiaga, kurios permatomumas artimas stiklo permatomumui. Dėl mažos absorbcijos naudojamas optiniuose kabeliuose. Tai skaidriausias plastikas, pasižymintis kietu paviršiumi, ilgaamžiškumu, atsparumu ultravioletiniams spinduliams, gali būti naudojamas ekstremaliomis sąlygomis. Pasižymi stiklui būdinga ypatybe – yra dužus. Jis dužta ne taip lengvai kaip stiklas, bet lengviau nei kiti plastikai. Šiam trūkumui pašalinti į PMMA sudėtį įmaišoma akrilinės gumos. Gauta medžiaga nepraranda skaidrumo, o jos paviršius suminkštėja“.²⁴

Aukšto slėgio laminatas (HPL) – „tai popierius, impregnuotas sintetinė derva, padengtas dekoratyviuoju popieriumi, natūralaus medžio lukštu arba aliuminiu. Atsparumui užtikrinti paviršius dengiamas melaminu. Paskutiniame gamybos etape gaminys paveikiamas 9 MPa slėgiu bei 150⁰ C temperatūra. Gaunamas produktas, pasižymintis puikia technine ir estetine charakteristika“.²⁵

Konstrukcinių medžiagų savybės tinkamos eksploatuoti lauke. Dažytas plienas, organinis stiklas, aukšto slėgio laminatas – visos pasirinktos medžiagos yra tvirtos, estetiškai derančios aplinkoje. Taip pat atsparios ultravioletiniams saulės spinduliams, drėgmei ir kitoms aplinkos sąlygoms.

10.KONSTRUKCIJA

Miesto meninis akcentas konstrukcinių požiūriu sudarytas iš:

- dažyto plieno rėmo su įmontuotu RGB apšvietimu,
- funkcinės dalies turinčio savo konstruktyvą, dengto aukšto spaudimo laminatu (HPL),
- organinio stiklo kompozicijos.

Plieninis rėmas. Iš vieno centimetro storio plieno lakštų išpjauštos ažūriškos dvi pagrindinės objekto sienos. Jas tarpusavyje jungia trisdešimt du suvirinti vamzdžiais. Prie šešių iš jų montuojami dvipusiai RGB LED lauko prožektoriai. Prožektoriams elektros srovė tiekama po žeme nutiestais elektros laidais nuo arčiausiai esančio lauko šviestuvo ar kito elektros šaltinio.

Prie objekto ažūrinių sienelių iš išorės įsriegiami srieginiai vamzdžiai ir jų susikirtimui skirtos jungtys. Visas karkasas dengtas juodos spalvos dažais.

Funkcinė dalis. Funkcinės dalies plieninis konstruktyvas yra suvirintas ir nudažytas juodais dažais. Prie jo varžtais montuojamos dviejų centimetru storio raudonos spalvos aukšto slėgio laminatų plokštės (HPL), naudojamos pastatų fasado apdailai. Iš jų plieninio rėmo dalyje sukurta ažūrinė kompozicija, kurios dėka RGB prožektorių skleidžiama šviesa patenka į funkcinę dalį.

Organinis stiklas. Organinio stiklo kompozicija sudaro trylika skirtingų, geometrinių dydžių figūros – trikampiai. Jie berėmiui stiklui skirtomis jungtimis tvirtinami prie plieninio rėmo.

Tinkamas konstrukcinių medžiagų pasirinkimas palengvina meninio akcento estetiškos išvaizdos kūrimą, o tinkamai suprojektuoti konstrukciniai sprendimai ne tik įtakoja išorinį vaizdą, bet ir išlaiko objekto tvirtumą, bei saugų naudojimą.

11. IŠVADOS

Pasirinkta tema „Miesto meninis akcentas“ dėl meninės raiškos laisvės ir siekiant atsižvelgti į meninio objekto buvimo mieste svarbą. Būtent meniniais akcentais formuojamas miesto įvaizdis.

Išnagrinėjus istoriją pastebėta, kad atsiradus naujoms dailės kryptims, menininkai nesutilpo vieno stiliaus rėmuose. Maišydami tarpusavyje meno kryptis, prarasdami kūrinių stilistinius kriterijus, vis labiau toldami į individualizmo ir vizijos nereikalaujančią daiktų vartotojišką kultūrą – popmeną. Tai pastebėjęs Marselis Diušanas pristatė „ready –mad‘us“ (masinės gamybos objektus), siekdamas panaikinti estetizmą ir įrodyti, kad meno kūrinio statusas priskiriamas bendro susitarimo principu. Panaikinti estetizmo nepavyko, nes masinės gamybos objektai buvo visuotinai pripažinti ir suestetizuoti, ir visas iki tol buvęs menas išstumtas į gatvę, vieša erdvę. Tai modernios skulptūros atsiradimo pradžia – meninio akcento užuomazga.

Atlikta prototipų analizė patvirtina, kad meninės raiškos laisvė išliko iki dabar. Objektų dailė, instaliacijos ir street art plačiai vystomos kryptys šiuolaikinėje visuomenėje. Pasitelkiant įvairias medžiagų technologijas kuriami dažniausiai naktį šviečiantys, dekoratyvūs, funkcionalūs meniniai akcentai, tinkami sukurti išskirtinę vietą ir skatinti žmones komunikuoti.

Kuriant meninį akcentą ilgai ieškota tinkamiausios meninės idėjos, atskleidžiančios objekto patrauklumą ir funkcionalumą. Pasirinktas objektas nepririštas prie konkrečios vietos, tinkamas eksploatuoti tiek miesto urbanistinėje, tiek parko aplinkoje. Meninis akcentas su integruotu RGB apšvietimu, todėl išgaunamos skirtingos meninės raiškos dienos ir nakties metu.

Objektas susideda iš:

- dažyto plieno rėmo su įmontuotu RGB apšvietimu,
- funkcinės dalies turinčio savo konstruktyvą, dengto aukšto spaudimo laminatu (HPL),
- organinio stiklo kompozicijos.

Rėmas yra konstrukcinė dalis stiklui tvirtinti, kartu su organinio stiklo kompozicija ir apšvietimo sistema jis sudaro meninę objekto dalį, o dalis skirta sėdėti ir pasislėpti nuo lietaus yra funkcinė dalis, turinti savo konstruktyvą. Kartu visi elementai sudaro meninį akcentą, skirta vietos išskirtinumui sukurti ir skatinti žmonių bendravimą.

12. INFORMACIJOS ŠALTINIAI IR LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Laima Nasulevičiūtė (2010). *Socialinės reklamos projektas. Magistro darbas*. Šiauliai. 29psl.
2. Dabartinis lietuvių kalbos žodynas [interaktyvus] [žiūrėta 2014.11.29]. Prieiga per internetą < <http://dz.lki.lt/search/> >
3. EDWARD LUCIE – SMITH (1996). *Meno kryptys nuo 1945 – ujų*. R. Paknio leidykla. 20-21psl.
4. JULIUS STAKIŠAITIS. MAIŠTAS XXI AMŽIUJE: GALIMYBĖS VEIKTI ILIUZIJA? [interaktyvus] [žiūrėta 2015.01.13]. Prieiga per internetą < <http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2014-12-31-julius-stakisaitis-maistas-xxi-amziuje-galimybes-veikti-iliuzija/124818> >
5. Objet trouve [interaktyvus] [žiūrėta 2015.01.16]. Prieiga per internetą < http://ars.mkp.emokykla.lt/Ars2/9h_xx2/objektas.htm >
6. Street Art („gatvės menas“) – kas tai? [interaktyvus] [žiūrėta 2015.01.16]. Prieiga per internetą < <https://artoutside.wordpress.com/tag/sticker-art/> >
7. Marselis Diušanas (1887–1968m.). [interaktyvus] [žiūrėta 2015.01.16]. Prieiga per internetą < http://1.bp.blogspot.com/-r3XH_y1144U/TtaZ99JkDI/AAAAAAAAAD4/WpKFdu1jJ6s/s320/images.jpg >
8. „Butelių džiovyklė“, 1914 m. [interaktyvus] [žiūrėta 2015.01.16]. Prieiga per internetą < <http://www.abcgallery.com/D/duchamp/duchamp21.JPG> >
9. "Dviračio ratas", 1913 m. [interaktyvus] [žiūrėta 2015.01.16]. Prieiga per internetą < http://www.ve.lt/uploads/img/catalog/1/68/814/image_preview_1_1265915417.jpg >
10. „Fontanas“. 1917 m. [interaktyvus] [žiūrėta 2015.01.16]. Prieiga per internetą < http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/f6/Duchamp_Fontaine.jpg/220px-Duchamp_Fontaine.jpg >
11. Claes Oldenburg's „Split Button“. [interaktyvus] [žiūrėta 2015.01.16]. Prieiga per internetą < <http://penngazettearts.com/page/15/> >
12. Tim Noble ir Sue Webster "Dirty White Trash (With Gulls)". [interaktyvus] [žiūrėta 2015.01.16]. Prieiga per internetą < http://www.technologijos.lt/n/zmoniu_pasaulis/menine_kuryba/straipsnis-8351/straipsnis/Seseliu-menas-is-siuksliau?l=2&p=1 >

13. Sarah Sze, „Triple Point“. [interaktyvus] [žiūrėta 2015.01.16]. Prieiga per internetą <<http://www.artinlimbo.com/wp-content/uploads/2013/06/video-sarah-sze-biennale-videoLarge.jpg>>
14. Paul Cockshedge, „Bourrasque“. [interaktyvus] [žiūrėta 2015.01.16]. Prieiga per internetą <<https://graynatasha.files.wordpress.com/2012/08/screen-shot-2012-08-01-at-12-07-44.png?w=2000&h=&crop=1>>
15. Erik Johansson, Stokholmas. [interaktyvus] [žiūrėta 2015.01.16]. Prieiga per internetą <<http://i0.wp.com/marcianos.com/wp-content/uploads/2014/05/3d-suelo-imagen.jpg?resize=625%2C805>>
16. „ASPIRE“ Warren Langley. [interaktyvus] [žiūrėta 2015.01.16]. Prieiga per internetą <http://www.abc.net.au/reslib/201005/r569231_3502272.jpg>
17. „CLOUD“ Caitlind rc Brown & Wayne Garrett. [interaktyvus] [žiūrėta 2015.01.16]. Prieiga per internetą <<http://www.idlights.com/wp-content/uploads/2013/09/cloud-nuage-en-ampoules-600x397.jpeg>>
18. „L'ARBRE DE FLONVILLE“ Oloom, Samuel Wilkinson. [interaktyvus] [žiūrėta 2015.01.16]. Prieiga per internetą <http://static.dezeen.com/uploads/2008/01/arbre_03.jpg>
19. „EMTYFUL“ Billas Pechet, Chris Pekar, Lumenpulse. [interaktyvus] [žiūrėta 2015.01.16]. Prieiga per internetą <http://api.ning.com/files/DtcI2O2Ry7BzZAejk*FeQRef8Oz7bZEPbaenEyNQsP1I7BTCv*e9H4Xivmh1gqK1g25Jy1qR0NH1gDywaEhdtJL83un*yt/1082106595.jpeg>
20. „ECODUCT“ Ljusarkitektur. [interaktyvus] [žiūrėta 2015.01.16]. Prieiga per internetą <<http://www.enlightermagazine.com/images/2011/04/Urban-Green-1.jpg>>
21. „THE PHOENIX FLOWERS“ 7N. [interaktyvus] [žiūrėta 2015.01.16]. Prieiga per internetą <http://www.a10.eu/thumbs/file/2478/style_imageBlock_2/1008021233/7N%20Garscube%20Link%2023%20-%201024px.jpg>
22. Vytautas Kibildis(2009). *Nuo idėjos iki daikto. Dizainas. Projektavimo metodika*. Vilniaus dailės akademijos mokykla.142psl.
23. Vytautas Kibildis(2009). *Nuo idėjos iki daikto. Dizainas. Projektavimo metodika*. Vilniaus dailės akademijos mokykla.145psl.
24. Vytautas Kibildis(2009). *Nuo idėjos iki daikto. Dizainas. Projektavimo metodika*. Vilniaus dailės akademijos mokykla.149psl.

13.PRIEDAI